

Kontakt dla mediów:

e-mail: media@parp.gov.pl

Informacja prasowa

Warszawa, 12.12.2023 r.

Trendy na rynku pracy w 2023: od benefitów po wpływ sztucznej inteligencji

W najnowszym raporcie opracowanym przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) pt. "Rynek pracy, edukacja, kompetencje. Listopad 2023", przedstawiono istotne tendencje wpływające na rynek pracy w Polsce i Europie. Dokument rzuca światło na rosnące znaczenie umiejętności miękkich, coraz powszechniejszą adaptację do pracy zdalnej, a także wpływ sztucznej inteligencji na środowisko pracy. Raport został przygotowany w ramach projektu pozakonkursowego POWER "Rada Programowa ds. Kompetencji", prezentując wyniki badań i analiz przeprowadzonych przez ekspertów PARP.

Stabilna stopa bezrobocia i rosnące wynagrodzenia w Polsce

W listopadzie 2023 roku, stopa bezrobocia w Polsce utrzymała się na stabilnym poziomie 5,0%, co uplasowało ją wśród najniższych wskaźników w Unii Europejskiej. W stosunku do września 2023, wskaźnik ten pozostał niezmienny, a porównując rok do roku, zaobserwowano spadek o 0,1 punktu procentowego.

W październiku 2023 roku, regiony z najwyższym bezrobociem to województwa: podkarpackie (8,3%), warmińsko-mazurskie (7,9%) oraz świętokrzyskie (7,5%). Natomiast najniższe stopy bezrobocia odnotowano w województwach wielkopolskim (3,0%), śląskim (3,6%) oraz małopolskim i mazowieckim (po 4,1%). W 11 województwach stopa bezrobocia zmalała w ciągu roku, z największym spadkiem w lubelskim (o 0,5 p.p.), podczas gdy w 3 województwach wzrosła, najbardziej w wielkopolskim (o 0,2 p.p.), a w 2 pozostała bez zmian.

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy w Polsce w październiku 2023 r. wyniosła 770,4 tysiące, co oznacza obniżenie o 0,7% w porównaniu do września 2023 oraz o 3,2% w skali roku. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w październiku 2023 r. wyniosło 7544,98 zł, co oznacza wzrost o 2,2% w stosunku do września 2023 i o 12,8% w skali roku.

Zatrudnienie w Europie - Polska na czele

W październiku 2023 roku, europejski rynek pracy prezentował różnorodny obraz. Polska uplasowała się wśród krajów z najniższą stopą bezrobocia w Unii Europejskiej, ustępując jedynie Malcie z wynikiem 2,5%. Wśród innych krajów z niskim bezrobociem znalazły się Czechy (2,9%), Niemcy (3,1%) oraz Holandia (3,6%). W szerszym kontekście Unii Europejskiej

(UE-27) oraz strefy euro (UE-20), stopa bezrobocia w październiku 2023 r. utrzymała się na poziomach odpowiednio 6,0% i 6,5%, wykazując niewielką tendencję spadkową w stosunku rocznym o 0,1 punktu procentowego. Kontrastując, najwyższe bezrobocie odnotowano w Hiszpanii (12,0%), ze znacząco wyższymi wskaźnikami również w Szwecji (8,0%), Włoszech (7,8%) i Finlandii (7,3%). Ogólnie, najlepsza sytuacja zatrudnienia w październiku 2023 roku panowała na Malcie oraz w krajach Europy Środkowo-Wschodniej, podczas gdy wyzwania w kontekście bezrobocia były najbardziej widoczne w państwach Europy Południowej.

Najnowsze trendy

Aktualne trendy na rynku pracy odzwierciedlają dynamiczne zmiany w oczekiwaniach zarówno pracodawców, jak i pracowników. W ofertach pracy dominują benefity takie jak szkolenia (83%) i pakiety medyczne (68%), a także pakiety sportowe (60%) oraz wysokie wynagrodzenia (54%). Kandydaci preferują aplikowanie na oferty pracy głównie za pomocą laptopów (59%) i smartfonów (77%), przykładając dużą wagę do widełek płacowych w ogłoszeniach (81% oczekuje tej informacji). Co więcej, 56% kandydatów jest mniej skłonnych aplikować na oferty wymagające większego nakładu pracy, a 62% zniechęca konieczność dołączania zdjęć do CV.

W kontekście różnorodności, aż 79% respondentów podkreśla, że ocena pracowników powinna opierać się wyłącznie na kompetencjach i osiągnięciach. Jest również rosnąca otwartość na współpracę z osobami o różnych poglądach politycznych, narodowościach oraz płciach.

Pakiet klimatyczny „Fit for 55” zakłada istotne modyfikacje w układzie zatrudnienia w Unii Europejskiej, prognozując wzrost liczby miejsc pracy w sektorze budownictwa i usług, a równocześnie spadek w sektorze rolnictwa. Regiony Polski, takie jak opolski i śląski, mogą być narażone na zmniejszenie zatrudnienia w wyniku przewidywanych zmian.

Obecnie 77% pracodawców na świecie zgłasza trudności w znalezieniu kandydatów z odpowiednimi umiejętnościami, szczególnie ceniąc umiejętności miękkie takie jak komunikacja, współpraca, odpowiedzialność, krytyczne myślenie i rozwiązywanie problemów. Coraz większe znaczenie w procesie rekrutacji odgrywają umiejętności kandydatów, co prowadzi do zwiększenia puli potencjalnych pracowników i większej różnorodności w miejscu pracy.

Pandemia COVID-19 znacznie przyczyniła się do rozwoju pracy zdalnej, z różnymi stopniami jej przyjęcia w poszczególnych krajach europejskich. Starsi pracownicy oraz osoby samozatrudnione częściej niż inni wybierają tę formę pracy.

Wpływ sztucznej inteligencji na rynek pracy jest dwuznaczny. Z jednej strony, SI przyczynia się do tworzenia bardziej inkluzywnego społeczeństwa, równości i rozwoju osobistego, z drugiej zaś jej powszechne stosowanie może prowadzić do utraty miejsc pracy i wzrostu ryzyka dezinformacji.

Przedsiębiorcy 50+

W najnowszym raporcie PARP poświęcono uwagę także osobom powyżej 50. roku życia. Według Polskiego Instytutu Ekonomicznego "Przedsiębiorcy 50+" są bardziej skłonni do zakładania firm w Polsce niż ich rówieśnicy w większości krajów Unii Europejskiej – 23% aktywnych zawodowo Polaków w tej grupie prowadzi działalność gospodarczą, co przewyższa średnią UE wynoszącą 18%.

Badanie objęło 1000 przedsiębiorców w wieku 50 lat i więcej, wykazując, że osoby te charakteryzują się dużym zaangażowaniem w zarządzanie firmą, dbając o jej rozwój oraz własne kompetencje, przy czym blisko 80% z nich regularnie zdobywa nowe umiejętności.

Wśród motywacji do rozpoczęcia działalności biznesowej dominują potrzeba niezależności (71%) oraz wykorzystanie dotychczasowego doświadczenia zawodowego (69%). Wiele osób 50+ dostrzega w prowadzeniu własnej firmy sposób na utrzymanie aktywności zawodowej i wyższe dochody niż w tradycyjnym zatrudnieniu.

Raport podkreśla znaczenie wsparcia dla tej grupy przedsiębiorców, szczególnie w kontekście przeciwdziałania ageizmowi i eliminacji barier finansowych.

Cykliczny raport PARP

Raport „Rynek pracy, edukacja, kompetencje. Listopad 2023” to kolejna publikacja z serii opracowań monitoringowych ogólnych, realizowanych w ramach usługi infobrokeringu na potrzeby Rady Programowej ds. Kompetencji. Raporty ukazują się w cyklu miesięcznym.

Pełna wersja publikacji jest dostępna na [stronie PARP](#).



Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój



**Rzeczpospolita
Polska**



PARP
Grupa PFR

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

